

Fruitsector bewerkt bestaande markten en verkent nieuwe

nieuws

Meer nog dan de buitenwereld vermoedt, was de fruitsector de voorbije vijf maanden in de ban van de Russische handelsboycot. Slapeloze nachten heeft het ons gekost, vertelden telers tijdens de Jaarvergadering Fruit in Sint-Truiden. Toen de pluk in september onder een kwaad gesternte begon, werd er achter de schermen hard gewerkt om de afzet van appels en peren weer op de rails te krijgen. Nieuwe afzetmarkten aanboren, is een werk van lange adem zodat er tegelijk gelobbyd werd bij de EU om met steun over de brug te komen zodat bedrijven door deze tegenslag niet over de kop zouden gaan. Philippe Appeltans, algemeen secretaris van het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT), maakte alles van op de eerste rij mee.

🕒 22 DECEMBER 2014 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:28

Lees meer over:
fruitteelt

Meer nog dan de buitenwereld vermoedt, was de fruitsector de voorbije vijf maanden in de ban van de Russische handelsboycot. Slapeloze nachten heeft het ons gekost, vertelden telers tijdens de Jaarvergadering Fruit in Sint-Truiden. Toen de pluk in september onder een kwaad gesternte begon, werd er achter de schermen hard gewerkt om de afzet van appels en peren weer op de rails te krijgen. Nieuwe afzetmarkten aanboren, is een werk van lange adem zodat er tegelijk gelobbyd werd bij de EU om met steun over de brug te komen zodat bedrijven door deze tegenslag niet over de kop zouden gaan. Philippe Appeltans, algemeen secretaris van het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT), maakte alles van op de eerste rij mee.

Op 7 augustus 2014 raakte bekend dat Rusland een algemeen embargo op westerse land- en tuinbouwproducten uitvaardigde. Het nieuws maakte meteen een eind aan de hooggespannen verwachtingen omtrent de appel- en perenoogst in 2014. Zowel in België als in de rest van Europa hingen de fruitplantages vol met appels en peren van hoge kwaliteit. Officieel is zo'n 40 procent van de Belgische peren voor Rusland bestemd, maar in werkelijkheid zal het nog wat meer zijn want de statistieken houden geen rekening met de peren die via een tussenstation uiteindelijk toch in Rusland belanden.

Niet lang nadat er zekerheid was omtrent de Russische banvloek drongen de getroffen lidstaten aan op Europese ondersteuning voor hun groente- en fruitsector. Die vraag kwam vooral vanuit de belangrijke exportlanden: Polen, Spanje, Nederland, België, Italië en Griekenland. “Zij duwden terwijl andere lidstaten op de rem gingen staan vanwege het krappe EU-budget”, vertelt VBT-secretaris Philippe Appeltans. Met de oogst in aantocht was er bijzonder weinig tijd om een steunregeling op poten te zetten. De ‘randvoorwaarden’ waren bovendien niet gunstig, klapt Appeltans uit de biecht. Hij doelt op de vakantiemaand augustus waarin het wetgevend kader ontwikkeld moest worden – “de diensten van de Europese Commissie werden in allerijl uit vakantie teruggeroepen” – en op Europees landbouwcommissaris Dacian Ciolos die op dat ogenblik zijn ambt bijna vaarwel zei. In eigen land zaten we zonder federale regering en waren de kabinetten van de ministers in de Vlaamse regering nog niet gevormd.

De Vlaamse landbouwadministratie heeft op dat ogenblik alle zeilen bijgezet om medio augustus een regeling klaar te hebben voor het niet oogsten van peren, wat in amper tien dagen tijd gelukt is. Op EU-niveau volgden toen nog een aantal spannende vergaderingen over de cofinanciering door de productenorganisaties en de verdeling van de steun tussen de lidstaten. Waar het er eerst naar uitzag dat de Europese Commissie zou rekening houden met de mate waarin lidstaten getroffen werden, heeft commissaris Ciolos zich sterk gemaakt voor ‘first come, first served’. De gevolgen lieten zich raden. Op drie september was er al voor 90,8 miljoen euro steun geclaimd terwijl de EU maar 82 miljoen euro compensaties voorzien had voor de appel- en perentelers. Europa had zijn les duidelijk niet geleerd want Polen diende, net zoals met de EHEC-crisis, massaal claims in. Terwijl de Polen een onwaarschijnlijke 75,2 miljoen euro vroegen, hielden de Belgen het op een meer realistische 8,3 miljoen euro.

Na het ‘uitzuiveren’ van de onterechte claims en de claims zonder voorwerp (van telers die besloten om alsnog te oogsten, *nvdr.*) bleven er maar voor 26,2 miljoen euro Europese compensaties over. Dat was eigenaardig genoeg een pak minder dan het voorziene budget. Volgens de meest recente informatie, meegedeeld door Vlaams minister van Landbouw Joke Schauvliege, heeft de Europese Commissie bijna zes miljoen euro uitbetaald aan Belgische fruittelers voor het niet-oogsten van appels en peren. Voor de appelteelt werd 714 hectare aangemeld voor de maatregel. De telers ontvingen een vergoeding van 2.869.188 euro uit Europese middelen. Perentelers gaven in totaal 665 niet-geoogste hectare aan. Daarvoor kregen ze 3.054.990 euro. Daarnaast werden 30 ton peren uit de markt gehaald voor gratis verdeling, goed voor een compensatie van 3.569 euro. De Europese compensatie voor de Belgische fruittelers loopt zo op tot 5.927.747 euro.

Volgens Philippe Appeltans heeft de maatregel niet-oogsten zijn verhoopte positieve effect op de prijs gemist. “Het had veel effectiever gekund, mocht er meer tijd geweest zijn en EU-commissaris Ciolos niet zo koppig was geweest.” Nadat de Europese Commissie de steunmaatregel introk vanwege de onrealistisch hoge claims uit lidstaten als Polen liet een tweede pakket maatregelen weken op zich wachten. “Omdat er ook geld nodig was voor de vluchtelingen uit Syrië”, weet Appeltans nog.

De tweede keer was de EU nog voorzichtiger met beloftes. Lidstaten konden steun aanvragen voor interventie op de groente- en fruitmarkt (product opkopen voor gratis distributie of herbestemming) maar ze kregen quota op basis van hun aandeel export op Rusland. Bovendien werd Polen op zijn nummer gezet want de steunaanvragen werden verminderd met het aandeel afgekeurde claims uit het eerste pakket steunmaatregelen. Op de steun voor interventie werd minder beroep gedaan dan de Commissie verwacht had. Toch zal er op 1 januari 2015 een derde interventieregeling van start gaan, “wat nodig is om een bodem in de markt te leggen”, aldus Appeltans. Aangezien Polen de facto buitenspel gezet werd tijdens de tweede interventieregeling - waarna spotgoedkope Poolse appels de Europese markt overspoelden - zal Polen veruit de grootste begunstigde zijn van de derde interventieregeling.

Hoewel de Europese steun door sommigen versleten werd als “een druppel op een hete plaat” is Appeltans ervan overtuigd dat ons land optimaal gebruikmaakte van de schaarse EU-middelen. “Hoewel België maar vier procent van het hardfruit in Europa produceert, gingen grotere aandelen van de EU-steun naar ons land: 20 procent van het budget van het eerste pakket steunmaatregelen, 24 procent van het quotum voor het tweede maatregelenpakket en 10 procent van het quotum voor het derde maatregelenpakket dat er zit aan te komen. Bovendien kwam er in eigen land steun uit onverwachte hoek, van de consument. “In week 43 lag de perenverkoop in de supermarkten 30 tot 40 procent hoger dan een jaar eerder. Tot eind oktober hield dat hoge verkoopniveau aan. Het succes van peren ging wel enigszins ten koste van appels, want daarvan daalde de verkoop met tien procent. Ondanks dit substitutie-effect werd er op de binnenlandse markt in totaal wel meer hardfruit geconsumeerd.”

Met een gestegen binnenlandse consumptie alleen vang je niet op dat de afzetmarkt voor 40 procent van de Belgische peren van de ene op de andere dag wegviel. Daarom werd een versnelling hoger geschakeld in de zoektocht naar alternatieve bestemmingen voor onze conference-peren: Brazilië, Canada, Verenigde Staten, India, China, Japan, Vietnam, enz. “Gelukkig waren de veilingen al enkele jaren hun afzet aan het diversifiëren. De moeilijkheid is dat we op korte tijd een lange-termijn-strategie moeten zien te realiseren”, zegt Appeltans. De voorbije maanden zag hij hoe exporteurs forse inspanningen doen om meer conference-peren kwijt te kunnen op bestaande markten. Voor het openen van nieuwe markten is er een groot politiek draagvlak bij de Vlaamse en federale regering, maar weinig budgettaire ruimte. Bovendien is markttoegang voor nieuwe markten maar de eerste stap en vergt een geslaagde introductie van een voor het buitenland onbekende variëteit als conference nog grote promotie-inspanningen. Gelukkig is er – zolang Rusland er niet harder tegen optreedt – export naar onze voormalige afnemer via landen als Zwitserland, Albanië, Servië en Turkije.

Bron: eigen verslaggeving / Belga

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra